

MATEUSZ JANIK

**ONTOLOGIA
POLITYCZNA
BENEDYKTA
SPINOZY**

**W ŚWIETLE
WSPÓŁCZESNEJ RECEPCJI**

Wydawnictwo IFiS PAN
Warszawa 2017

Spis treści

Wstęp	5
KARTEZJAŃSKIE TŁO ONTOLOGII POLITYCZNEJ SPINOZY.....	15
Kartezjusz w świetle projektu „destrukcji dziejów ontologii”	16
Filozofia <i>sive</i> polityka – Spinoza i polityczny kartezjanizm	21
Kartezjusz jako moment węzłowy dziejów ontologii	26
Względna autonomia świata – cięcie ontologiczne.....	32
SPINOZJAŃSKA KRYTYKA POCZĄTKU W ŚWIETLE PÓŹNIEJSZYCH INTERPRETACJI	47
Filozofia Spinozy jako trajektoria.....	49
Spinozjańska teoria lektury: Louis Althusser	62
Materializm aleatoryczny: teoria przypadkowego spotkania.....	72
Ucieleśnienie myślenia: paralelizm jako niemożliwość bytu poszczególnego.....	77
<i>Clinamen</i>	81
Pomiędzy przygodnością a koniecznością – Alain Badiou.....	92
Nieskończoność rzeczy skończonych.....	94
Wielość przyczyn i jedność skutków: czas niepewności	98
Trzy idee początku w Hegłowskiej lekturze Spinozy.....	106

Spinozjańska krytyka Spinozy i problem metody – François Lamy	126
Polityczne początki filozofii – Leo Strauss przeciwko metodzie	133
Spinoza i Hobbes o początku stanu społecznego – polityczne podstawy ontologii Spinozy.....	141
Spinozjańska krytyka źródłowości. Kamień, który zabił człowieka	162
PRZEKSZTAŁCENIE JAKO HORYZONT ISTNIENIA ...	171
Przekształcenie i modyfikacja w systemie Spinozy	173
Inny (potworny) świat jest możliwy – Gisbertus Voetius	179
Od modalności do przekształcenia	184
<i>Conatus</i> , czyli ustanowienie wspólnoty.....	191
Powszechna siła istnienia.....	195
To, co wspólne	200
To, co niewypowiedziane	207
Wielość – przedmiot spinozjańskiej ontologii politycznej	216
Władza (<i>potestas</i>) i Moc (<i>potentia</i>)	219
Wielość jako wyraz smutku	224
Przestrzeń przekształcenia.....	233
Polityka renaturalizacji.....	241
Bibliografia	251
Indeks nazwisk	261
Indeks pojęć.....	265